

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/120/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722202421
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:5722202421.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Janka Benkovičová a sudcov: JUDr. Ľubica Bundzelová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matky – C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, zastúpená: Advokátska kancelára Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom Kadnárova 83, Bratislava, IČO: 47 232 765, a otca – F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, E., toho času bytom H. XXX, I., zastúpený advokátom: JUDr. Andrej Gara, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 21P/114/2022-56 zo dňa 29.07.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ruší a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil súhlas matke maloletého dieťaťa namiesto otca maloletého dieťaťa so zápisom maloletého dieťaťa do Základnej školy v F., F. XX, a výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 360 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku).

Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 30.06.2022, postúpeným súdu prvej inštancie dňa 08.07.2022, sa matka maloletého dieťaťa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd udelí matke súhlas namiesto otca so zápisom maloletého dieťaťa do Základnej školy v F., F. XX. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie za dostatočne osvedčenú existenciu dôvodov na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa patrí zásadne obojom rodičom maloletého dieťaťa. Pokiaľ sa však títo nedohodnú v podstatnej otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností týkajúcej sa maloletého dieťaťa je namieste, aby na návrh jedného z rodičov (či oboch) rozhodol súd o tom, čo je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa bolo rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 21P/167/2018 zo dňa 18.05.2020 o.i. zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom od 23.06.2022 má trvalý pobyt v obci E.. V školskom roku 2021/2022 navštevovalo Základnú školu vo J. K. s tým, že rozhodnutím riaditeľky Základnej školy v Dubovom zo dňa 27.04.2022 bolo prijaté do uvedenej školy v školskom roku 2022/2023. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že maloleté dieťa trpí detským autizmom, epilepsiou a poruchou psychického vývinu, a preto vyžaduje špeciálnu starostlivosť a osobitný prístup. Otec maloletého dieťaťa so zmenou školského zariadenia nesúhlasí, pričom uvedená skutočnosť vyplýva tak zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, ako aj zo spisu Okresného súdu Galanta sp.

zn. 19P/118/2022. Otec maloletého dieťaťa argumentoval najmä tým, že si neželá, aby maloleté dieťa bolo vytrhnuté z prostredia, vrátane školského prostredia, ktoré je mu známe, a aby aj otec maloletého dieťaťa mohol mať priamy kontakt so školou, aby v prípade potreby mohol ihneď riešiť prípadné problémy maloletého dieťaťa. Súd napriek uvedenému nesúhlasu otca maloletého dieťaťa mal za to, že matka maloletého konala v záujme maloletého dieťaťa pri výbere iného školského zariadenia. Pokiaľ sa matka maloletého dieťaťa definitívne presťahovala s maloletým dieťaťom do obce E., pričom tento jej zámer bol otcovi maloletého dieťaťa známy aj v čase predchádzajúceho rozhodnutia, kedy súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky maloletého dieťaťa, hľadala nové školské zariadenie v blízkosti ich bydliska. Postupovala pritom v súlade s odporúčaniami odborníkov. Aj podľa názoru Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Galante, ktoré maloleté dieťa pravidelne navštevuje, Základná škola v F. sa javí ako vhodná voľba pre pokračovanie vo vzdelávaní maloletého dieťaťa od septembra 2022. Jedná sa o základnú školu so skúsenými pedagogickými zamestnancami v oblasti školskej integrácie, s nízkym počtom žiakov. Maloleté dieťa sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrilo tak, že sa na novú školu teší a rovnako sa teší aj na nových kamarátov. Vychádzajúc z týchto úvah, prihliadajúc na názor maloletého dieťaťa, ako aj na stanovisko kolízneho opatrovníka, zohľadňujúc aj vzdialenosť medzi obcami E. L. F. (cca. 4 km) a medzi obcami E. L. J. K. (cca. 179 km), mal súd prvej inštancie za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby od školského roka 2022/2023 bolo zapísané do Základnej školy v F., a preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil súhlas matke maloletého dieťaťa namiesto otca maloletého dieťaťa so zápisom maloletého dieťaťa do Základnej školy v F., F. XX. Všetky matkou tvrdené skutočnosti bude súd skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej. Súd prvej inštancie zároveň uložil matke povinnosť podať návrh vo veci samej, t. j. návrh na rozhodnutie o podstatnej veci, o ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť, na súde prvej inštancie v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že v opačnom prípade súd zváži začatie konania z úradnej moci, resp. zrušenie neodkladného opatrenia, prípadne v spolupráci s kolíznym opatrovníkom zváži iný vhodný postup v záujme maloletého dieťaťa. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Otec uviedol, že v danej veci prvoinštančný súd postupoval v rozpore so zákonným ustanovením § 336 ods. 1 CSP, keď matke uložil povinnosť (podať v súdom určenej lehote návrh na začatie konania vo veci samej) v rámci odôvodnenia (ktoré nie je záväzná) a nie vo výroku rozhodnutia, ako to ukladá zákon. Otec poukázal na to, že v tomto štádiu konania súd nevykonáva rozsiahle dokazovanie ako v konaní vo veci samej, vychádza len z návrhu a vyjadrení, správy kolízneho opatrovníka, preto je potrebné, aby rodičia v prípade, že sa nedokážu dohodnúť na podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa (zmena trvalého bydliska dieťaťa, resp. presťahovanie maloletého), podali návrh podľa § 35 Zákona o rodine. Až v konaní vo veci samej, po vykonaní dokazovania, a to výsluchom oboch rodičov, prešetrením pomerov kolíznym opatrovníkom, vyžiadanim si správ z terajšej školy, od detskej lekárky, resp. zistením ďalších rozhodujúcich skutočností, môže súd posúdiť dôvodnosť návrhu, čo v rámci inštitútu neodkladného opatrenia nie je možné (viď uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoP/19/2021, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/218/2020, uznesenia Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 39P/83/2022, sp. zn. 39P/194/2020, sp. zn. 38P/108/2020 a i.). Nahradenie súhlasu jedného z rodičov pri nezhode rodičov o podstatných veciach, je v zmysle konštantnej rozhodovacej praxe súdov závažným zásahom do tohto výkonu, vyžaduje si vykonanie dokazovania, pričom využitie inštitútu neodkladného opatrenia je možné iba na základe osvedčených závažných skutočností, z ktorých by jednoznačne vyplývalo vážne ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa. Takýmto rozhodnutím dochádza k zmene pomerov, ktorých prípadná opätovná zmena po vykonaní dokazovania a rozhodnutia vo veci samej, môže mať na maloleté dieťa negatívny dopad, spočívajúci v dôsledkoch, ktoré by návrh do pôvodného alebo súdnym rozhodnutím vyvolaného iného stavu so sebou niesol.

Odvolaateľ poukázal na to, že povinné primárne vzdelávanie plní dieťa v spádovej škole, ak zákonný zástupca nevyberie inú školu. Spádovou školou je škola v školskom obvode, v ktorom má dieťa trvalý pobyt. Maloletý má naďalej jediný legitímny trvalý pobyt na adrese G. X J. E.. Zároveň platí, že rodičia sa dohodli, že maloletý bude plniť povinnú školskú dochádzku v ZŠ M. K.. Podľa konštantnej rozhodovacej praxe súdov, keď sa rodičia nedohodnú na inej škole, ktorú by ich maloleté dieťa, ktoré spĺňa podmienku povinného primárneho vzdelávania malo navštevovať a do zápisu nie je právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej rozhodnuté o podstatnej nezhode rodičov, maloleté dieťa plní povinné primárne vzdelávanie v spádovej škole. Na povinné primárne vzdelávanie musí byť maloleté dieťa do spádovej školy prijaté. Z uvedeného dôvodu nemôže byť ani daná neodkladná potreba nariadenia neodkladného opatrenia v časti nahradenia súhlasu otca na zápis maloletého na plnenie povinného primárneho vzdelávania v ZŠ F., pretože je určené právnym predpisom, v ktorej škole maloleté dieťa plní povinné primárne vzdelávanie a rodič je povinný podať prihlášku na zápis maloletého na povinné primárne vzdelávanie.

Podľa názoru otca v danej veci matka nepreukázala neodkladnú potrebu úpravy pomerov. Matka účelovo, bez vedomia a súhlasu otca opakovane (2x po sebe), zmenila trvalý pobyt maloletého do 200 km vzdialenej obce na opačnom konci Slovenska - E.. Skutkový záver súdu, že otcovi mal byť zámer matky zrejmy už v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu a mal ho akceptovať je nielenže nepravdivý, ale takéto konštatovanie je zjavným prekročením kompetencie súdu. Otázka zmeny trvalého pobytu dieťaťa je pritom v zmysle rozhodovacej praxe súdov považovaná za podstatnú otázku rodičovských práv a povinností. Vzhľadom na zásadu ex iniuria ius non oritur, teda že z nepráva nemôže vzniknúť právo, nie je možné, aby prvoinštančný súd odvodzoval svoje rozhodnutie zo skutočnosti, že matka nezákonným spôsobom zmenila trvalý pobyt maloletého, a teda na základe tejto skutočnosti súd nahradil súhlas otca s novou „spádovou školou maloletého“ v obci E.. Otec poprel tvrdenia matky, že v období dištančnej formy vzdelávania trávil maloletý čas v obci E.. Maloletý sa počas tohto obdobia učil a pripravoval na dištančné vyučovanie aj v jeho domácnosti v I..

V zmysle ust. § 19 a nasl. zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „Školský zákon“) je školská dochádzka povinná a žiak ju plní v školskom obvode v ktorom má trvalý pobyt. V prípade, ak otec maloletého nedal súhlas so zmenou základnej školy, v ktorej maloletý plní povinnú školskú dochádzku - ZŠ J. K., a nedal ani súhlas so zápisom a s prijatím maloletého do ZŠ F., nemohla ZŠ J. K. matke potvrdiť, že maloletý od nasledujúceho školského roka nie je jej žiakom. Školopovinné maloleté dieťa predsa musí plniť povinnú školskú dochádzku a v prípade, ak by maloletý naozaj od nasledujúceho školského roka nebol žiakom ZŠ J. K., nebolo by možné aby plnil povinnú školskú dochádzku, keďže ZŠ F. nedisponuje jeho súhlasom na prijatie maloletého, pričom proti rozhodnutiu o prijatí maloletého do ZŠ F. otec podal odvolanie.

Skutočnosti popísané v odôvodnení napádaného uznesenia, že: a) maloletý má od 23.06.2022 trvalý pobyt v obci E., b) maloleté dieťa trpí detským autizmom, epilepsiou a poruchou psychického vývinu, pre ktoré potrebuje špeciálnu starostlivosť a osobitný prístup, c) otec nesúhlasí so zmenou školského zariadenia maloletého určeného dohodou rodičov v ZŠ vo J. K., nie sú skutkovými tvrdeniami spôsobilými osvedčiť dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia vo veci nezhody rodičov. Práve naopak, tieto deti sú veľmi citlivé k akýmkoľvek zmenám prostredia, ktoré dokonca môžu prispieť k vážnemu zhoršeniu ich zdravotného stavu, a teda odporúča sa stabilita prostredia a čo najmenej akýchkoľvek zmien. Súdu museli byť známe vyjadrenia matky v predchádzajúcom konaní, ktorými sama argumentovala, že maloletý potrebuje vzhľadom na svoje diagnózy čo najmenej zmien a stabilitu prostredia. V tejto súvislosti otec poukázal na správu ošetrojúcej pedopsychiatričky maloletého D. N. O..

Otec označil za vyfabulované súdom v odôvodnení napádaného uznesenia popísané skutočnosti, že: a) otcovi mal byť zámer matky trvalo sa presťahovať s maloletým do obce E. známy už v čase ostatného rozhodovania súdu, b) Základná škola F. sa súdu javí ako vhodná voľba pre pokračovanie vo vzdelávaní maloletého, c) jedná sa o základnú školu so skúsenými pedagógmi v oblasti školskej integrácie a nízkym počtom žiakov. Tieto skutkové tvrdenia nevyplývajú zo spisu, nevyplývajú z dôkazných prostriedkov

matky doložených k návrhu a nevyplývajú ani z iných vlastných zistení súdu zabezpečených ex offo. Súd v odôvodnení absolútne nevysvetlil v čom by mala spočívať konkrétna vhodnosť ZŠ F. pre maloletého oproti doterajšej ZŠ, ktorú maloletý navštevuje v zmysle dohody rodičov. Z uvedeného dôvodu je rozhodnutie súdu v tejto časti arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Taktiež záver súdu, že sa jedná sa o základnú školu so skúsenými pedagógmi v oblasti školskej integrácie, je ničím nepodložený, nevyplývajúci ani len zo samotného návrhu matky. V žiadnych dostupných zdrojoch nie je dohľadateľné zloženie pedagogického zboru predmetnej školy, a teda ani overenie ich „skúseností“, rovnako ako nie sú dohľadateľné ani výsledky školy z dlhodobého ani z krátkodobého hľadiska. Rovnako neobstojí ani vágny skutkový záver prvoinštančného súdu, že nízky počet žiakov v ZŠ F. je v najlepšom záujme maloletého. Z podkladov pre rozhodnutie vyplýva, že v danej škole sú len dve triedy so zmiešanými žiakmi 1 – 4 ročníka, pričom maloletý by mal iba jednu jediná rovesníčku v celej škole – tretiačku. Nevedno v čom videl súd prvej inštancie najlepší záujem dieťaťa hodiť dieťa do zmiešanej triedy, v ktorej sa pedagógovia musia venovať naraz učivu štyroch rôznych ročníkov.

Maloletý v čase schválenia rodičovskej dohody podstupoval akútnu liečbu kortikoidmi, matka túto skutočnosť doslova využila vo svoj prospech a požiadala otca, aby v záujme maloletého pristúpil k uzavretiu rodičovskej dohody, v zmysle ktorej bude maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti – teda zmena oproti predchádzajúcej striedavej osobnej starostlivosti. V dobrej viere, že koná v záujme maloletého, na čas akútnej kortikoidnej liečby maloletého, otec s uzavretím rodičovskej dohody súhlasil. Akútna kortikoidná liečba maloletého je už dávno ukončená, čím zanikol dôvod, pre ktorý s rodičovskou dohodou súhlasil. V súčasnosti nie sú dané také dôvody, pre ktoré by maloletý nemohol byť opäť zverený do striedavej osobnej starostlivosti. Matka vo veci navyše zatajila podstatnú skutočnosť, a to že vlastní nehnuteľnosť vo J. (v mestskej časti E.).

Otec v odvolaní poprel skutkové tvrdenia uvádzané v návrhu matkou, uviedol, že matka nezvláda výchovu svojho dieťaťa, uvádza nepravdy a polopravdy, koná rozpore s najlepším záujmom maloletého a jej cieľom je negácia osoby otca v živote maloletého. Otec poukázal na nevhodné správanie sa matky a jej partnera voči maloletému a na vedené trestné konania. Maloletý zásadne odmieta predstavy matky o presťahovaní sa a žití 200 km od jeho obvyklého ako aj trvalého pobytu v obci E., ako aj navštevovaní novej základnej školy, ZŠ F.. Maloletý je opakovane vystavovaný výraznému psychickému nátlaku zo strany matky, čo otec preukazoval už aj v návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 28.06.2022. Na základe predložených videozáznamov je preukázané, že maloletý sa matky bojí a bojí sa aj jej agresívneho priateľa. Rovnako je preukázané, že maloletého celá vzniknutá situácia veľmi trápi, spôsobuje mu aj problémy s učením, je dekoncentrovaný. Nie je v záujme maloletého, aby menil bydlisko 200 km od svojho otca, ostatnej rodiny, kamarátov, základnej školy, a to len v dôsledku bezohľadnosti svojej matky. Rovnako nie je v záujme maloletého, aby menil základnú školu kde má vybudované svoje sociálne zázemie. Matka nasleduje výlučne svoje vlastné ciele a na najlepší záujem maloletého neberie žiaden ohľad.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka v podaní zo dňa 05.09.2022, v ktorom navrhla napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že ona ani jej súčasný priateľ nikdy neublížili a netýrali maloletého. Syna fyzicky netrestá ani ona a ani jej partner. Maloletý je vystavovaný výraznému psychickému nátlaku najmä zo strany otca, ktorý si aj napriek nesúhlasu matky pravidelne o maloletom synovi robí videozáznamy a núti syna, aby vo videozáznamoch účelovo klamal, plakal, vyjadroval sa negatívne o svojej matke. Maloleté dieťa malo od narodenia trvalý pobyt na adrese bývalého trvalého pobytu matky, a to G. XXXX/X, E. - tak, ako to vyplýva zo všetkých uznesení a rozsudkov OS Galanta sp. zn. 21P/167/2018, a nie adresu G. X, E., ako klamlivo uvádza otec, kde má otec trvalý pobyt. Otec si bol vedomý, že matka dieťaťa býva na adrese E. XX už v roku 2021, ako to vyplýva zo Zapisnice z pojednávania zo dňa 31.03.2021 - sp. zn. 21P/167/208 str. 5, teda matka v auguste 2022 nemusela preukazovať neodkladnú potrebu úpravy pomerov, ako sa uvádza v odvolaní otca. Čo sa týka zmeny trvalého pobytu maloletého, tak ten bez vedomia matky, prvýkrát od narodenia dieťaťa, zmenil otec dieťaťa dňa 21.06.2022, a to na adresu G. XXXX/X, E. (adresa trvalého pobytu otca). Bolo to tesne pred podaním návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu s

návrhom na vydanie neodkladného opatrenia (konanie vo veci sp. zn. 19P/118/2022), ktoré bolo neskôr právoplatným uznesením súdu zamietnuté. Matka prvýkrát zmenila trvalý pobyt dieťaťa až následne, a to dňa 23.06.2022 na adresu E. XX, pričom o svojom úmysle vopred informovala kolízneho opatrovníka. Avšak otec opätovne dňa 15.07.2022 zmenil adresu trvalého pobytu dieťaťa na adresu G. XXXX/X, E. (adresa trvalého pobytu otca), na čo bola matka dieťaťa opätovne nútená dňa 27.07.2022 zmeniť trvalý pobyt dieťaťa na adresu E. XX.

Matka rozporovala predloženú správu pedopsychiatričky D. N. O. P. Q., nakoľko uvedená lekárka nie je ošetrojúcou pedopsychiatričkou maloletého, pričom vykonala vyšetrenie bez vedomia matky a bez jej súhlasu. Pedopsychiatrička o. i. prevzala opis matky iba na základe sprostredkovaných klamlivých a zavádzajúcich informácií od otca, matku zámerne na pohovor nepozvala, ani ju inak za účelom osobného pohovoru nekontaktovala, čím matku vo svojej správe s ohľadom na citlivosť prípadu pred súdnou inštanciou znevýhodnila a zámerne jej poškodila.

K vhodnosti školy ZŠ v F. matka uviedla, že ZŠ v F. odporučilo CPPPaP v Galante s tým, že už 16.03.2021 CPPPaP v Galante vydalo Správu z diagnostického špeciálno-pedagogického vyšetrenia, ktorej záverom bolo, že maloletý bol začlenený do výchovno-vzdelávacieho procesu podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom alebo so špeciálnym pedagógom pedagogického centra. Z uvedenej správy nikde nevyplýva, že Základná škola, teda aj spomínaná ZŠ v F., by bola povinná deklarovať zloženie alebo skúsenosti pedagogického zboru, ako zavádzajúco uvádza otec dieťaťa v odvolaní. Rovnako informácia, že dieťa bude v triede so žiakmi prvého ročníka resp. že sa všetky ročníky učia v jednej triede, ako to uvádza otec dieťaťa, sa nezakladá na pravde.

Čo sa týka úvahy otca o záveroch z diagnostického vyšetrenia zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Andreas, tak z tejto správy nevyplýva, že by matka nezvládala výchovu maloletého. K tvrdeniu otca, že matka klame, zavádza súd a ovplyvňuje rozhodnutie súdu na základe klamlivého vyjadrenia, že má potvrdenie zo ZŠ vo J. K., že maloletý už nie je žiakom danej školy, matka uviedla, že takto formulované vyjadrenie sa v návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia nenachádza. Matke bola známa skutočnosť, že maloleté dieťa bolo žiakom ZŠ vo J. K. až do 31.08.2022. Maloleté dieťa nikdy nenavštevovalo základnú školu v spádovej oblasti trvalého bydliska ani matky ani otca, t. j. v E. a ani v mieste aktuálneho bydliska otca v I., ale v ZŠ vo J. K.. Otec dieťaťa ani s návštevou tejto ZŠ spočiatku nesúhlasil.

Matka tvrdenia otca uvádzané v odvolaní označila za nepravdivé a zavádzajúce. K vyjadreniu o. i. pripojila kópiu z vyhľadávania z elektronického portálu katastra nehnuteľností, z ktorého je zrejmé, že matka v mestskej časti E. -J. nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Uviedla, že dosiaľ k podpisu Dohody o vyporiadaní BSM zo strany otca nedošlo, dohodnutý podiel zo spoločného rodinného domu jej nevyplatil a matke tým znemožnil kúpu vlastnej nehnuteľnosti, nakoľko ňou načerpaná výška úveru nebola postačujúca ani na kúpu 1-izbového bytu. K obvineniu matky z degradácie vzťahu otca so synom uviedla, že otec dieťaťa je neliečený gambler (nakoľko minul značnú časť financií patriacich obom manželom na špekulatívne obchody), notorický klamár a manipulátor. Už v minulosti matku dieťaťa psychicky týral tým, že ju kontroloval, sledoval ju, robil o nej videozáznamy a odpočúval rôznymi typmi odpočúvacích zariadení. Z tohto manipulatívneho správania otca maloletého trpela matka dieťaťa v minulosti depresiami, na ktoré sa aj liečila. Rovnakým spôsobom sa teraz otec správa k maloletému synovi. Otec núti maloletého syna s poruchou autistického spektra povedať rôzne negatívne vyjadrenia o svojej mame, plakať, nadávať a následne si z týchto zmanipulovaných situácií robí videozáznamy. Podľa tvrdenia dieťaťa sa tak deje na dennej báze. Otec týmto svojím správaním maloletého syna psychicky týra, emocionálne vydiera, vyvoláva v ňom pocit viny a strachu a tým hrubo poškodzuje zdravý psychický vývoj dieťaťa. Otec dieťaťa na svoju obhajobu dokonca klamlivo zavádza súd, že si takéto videozáznamy syna robí pravidelne na základe pokynu lekárov, ktorí s nimi pracujú v súvislosti s nastavovaním liečby. Lekári takýto pokyn na nahrávanie dieťaťa otcovi nikdy nevydali a liečbu na základe takýchto videozáznamov nikdy nenastavovali. Matka má za to, že otec svoju závislosť na gamblingu pretavil sčasti už aj do závislosti na sledovaní a odpočúvaní. Matka žiadala, aby si súd

vyžiadal znalecký posudok z vyšetrenia dieťaťa na OR PZ Martin v konaní ČVS: ORP-196/1-VYS-MT-2022, oddelenie kriminálnej polície, Martin, v trestnej veci týrania zverenej maloletej osoby vedenej voči matke maloletého. Otcom podané viaceré trestné oznámenia na matku dieťaťa pre zločin týrania zverenej maloletej osoby vedené na OR PZ v Galante pod ČVS: ORP234/1 z roku 2022 a na OR PZ v Martine vedené pod ČVS: ORP-196/1-VYS-MT-2022 ako aj návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia v konaní sp. zn. 19P/118/2022 sú dostatočnými dôkazmi, že otec dieťaťa sa rozhodol svoju bývalú manželku poškodiť, privodiť jej trestné stíhanie a tým ju pripraviť o styk s dieťaťom ako aj o firmy, kde figuruje ako konateľ a zodpovedná osoba pri väčšine viazaných živností.

Otec v podaní zo dňa 07.11.2022 zotrval na ním podanom odvolaní. Poprel všetky tvrdenia matky o údajnom vytváraní otca na maloletého. Uviedol, že nikdy na maloletého nevyvíjal nátlak a nahrávky vyhotovuje z dôvodu monitorovania výbojov maloletého. Otec maloletého monitoruje dlhodobo o čom opakovane informoval ošetrojúcu lekárku maloletého. Maloletý vie, že otec ho nahráva z dôvodu jeho zdravotného stavu – pozorovanie dĺžky a intenzity výbojov. Matkou predložená videonahrávka je dôkazom účelne a zámerne vyprodukovaným matkou len a výlučne na poškodenie otca, resp. oslabenie dôkazných prostriedkov a skutkových tvrdení otca v konaní. Matka dieťa manipuluje a vytvára na neho psychický nátlak. Maloletý až do neoprávneného premiestnenia matkou do obce E. reálne žil a bol naviazaný na miesto bydliska otca – rodinný dom v I., bydlisko matky v E. a na Základnú školu vo J. K.. Centrom rodinného a spoločenského života maloletého bolo mesto E., obec I. a obec J. K. a nie obec E. vzdialená 200 km od obvyklého pobytu maloletého. Matka vytrhla maloletého z prostredia, v ktorom vyrastal, v ktorom mal a stále má rodinu, kamarátov či záujmy. Matka týmto spôsobom konala bez predchádzajúceho vedomia a súhlasu otca, navyše v rozpore s názorom maloletého. Matka svojím konaním neustále porušuje výkon rodičovských práv otca, a to bez akéhokoľvek postihu zo strany dotknutých orgánov. Navyše matka koná v priamom rozpore so záujmom maloletého, ktorý neustále vyjadruje negatívny postoj k miestu, v ktorom je nútený žiť – E., a Základnou školou F., ktorú je nútený navštevovať len preto že si to jeho matka želá. Maloletý potrebuje špeciálny pedagogický prístup, ktorý mu Základná škola F. nedokáže náležitým spôsobom poskytnúť. Nie je v poriadku, že matka je ochotná zveriť vzdelanie maloletého neodborným a neskúseným pedagógom len pre to, aby žila na samote v obci E. a eliminovala kontakt otca s maloletým na minimum. Otec opakovane spochybnil výchovné prostredie v domácnosti matky dieťaťa, ktorá dlhodobo užíva antidepresíva ako aj lieky na spanie, ktoré si ordinuje sama bez lekárskeho predpisu či odporúčania. Za nepravdivé označil tvrdenie matky, že je „gambler“. Poukázal na to, že matka ho obviňuje z „gamblerstva“ z dôvodu, že investoval finančné prostriedky do akcií, ktoré neboli ziskové. Matka neustále pokračuje vo svojich klamstvách a manipulácii svojho okolia, maloletého nevynímajúc.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce, bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil súhlas matke maloletého dieťaťa namiesto otca maloletého dieťaťa so zápisom maloletého dieťaťa do Základnej školy v F., F. XX.

Podľa § 28 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z., žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia v rovnakom rozsahu, pokiaľ niektorý z nich nebol v týchto právach obmedzený, alebo mu neboli odňaté, či pozastavené (čo však nie je daný prípad). Obsahom týchto práv a povinností je starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, jeho zastupovanie a správa majetku, pričom rodičia vždy musia postupovať pri ich výkone tak, aby chránili záujmy svojho dieťaťa. Zákon o rodine rozlišuje medzi tzv. bežnými vecami súvisiacimi s výkonom rodičovských práv a povinností a podstatnými vecami. Z ust. § 35 vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní sa dohodnúť. Podstatným rozhodnutím vo veci maloletého dieťaťa treba rozumieť také rozhodnutie rodiča, ktoré svojim obsahom a dôsledkami výrazne zasahuje do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča a súčasne má výrazný vplyv na záujem samotného dieťaťa. Pri rozhodovaní rodičov o bežných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, sa podľa zákona nevyžaduje dohoda rodičov (i keď sa predpokladá), a každý z rodičov môže vykonávať v týchto bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám a prijímať v týchto veciach rozhodnutia bez vyžadovania súhlasu druhého rodiča. Pokiaľ však ide o podstatné veci súvisiace s výkonom rodičovských práv a povinností, a to aj keď rodičia nežijú spolu a dieťa je zverené jednému z nich, tu sa vyžaduje, aby sa rodičia dohodli a pokiaľ to nie je možné, ktorýkoľvek z rodičov môže podať na súd návrh, kedy dohoda rodičov o tejto podstatnej veci, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, bude v zmysle ustanovenia § 35 Zákona o rodine nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.5.1997, *Higgins c.*

Francúzsko z 19.2.1998). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia - musí byť teda preskúmateľné.

Vychádzajúc z pomerne stručného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (keď napadnuté uznesenie má síce 11 strán, ale konkrétnym skutkovým záverom sa súd prvej inštancie venoval len v bode 19 odôvodnenia, ktoré zodpovedá rozsahu ani nie jednej strany), s poukazom na § 220 ods. 2 CSP (v spojení s § 234 ods. 2 CSP) a jeho výklad, je zrejmé, že prvoinštančný súd sa danými kritériami neriadil, v dôsledku čoho je potrebné konštatovať i nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Úlohou súdu rozhodujúceho o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia bolo posúdiť, či táto osvedčila, že bez navrhovanej úpravy pomerov sú práva účastníkov konania (v tomto prípade najmä maloletého) ohrozené, teda že existuje naliehavá potreba vydať navrhované neodkladné opatrenie.

Súd prvej inštancie svoju argumentáciu založil najmä na záveroch, že 1/ otcovi maloletého bol v čase predchádzajúceho rozhodnutia (kedy súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky maloletého dieťaťa) známy zámer matky definitívne sa presťahovať s maloletým do obce E., 2/ Základná škola v F. sa javí ako vhodná voľba pre pokračovanie vo vzdelávaní maloletého dieťaťa od septembra 2022 a že 3/ v prípade Základnej školy v F. ide o základnú školu so skúsenými pedagogickými zamestnancami v oblasti školskej integrácie, s nízkym počtom žiakov. Tieto závery však súd prvej inštancie dostatočne neodôvodnil a nepodporil ich relevantnými dôkazmi.

Súd prvej inštancie na jednej strane zistil, že maloleté dieťa trpí detským autizmom, epilepsiou a poruchou psychického vývinu, a preto vyžaduje špeciálnu starostlivosť a osobitný prístup, následne ale nevenoval patričnú pozornosť tomu, že v prípade Základnej školy v F. ide o školu neplnoorganizovanú, keď podľa vyjadrenia samotnej školy sa v dvoch triedach učia žiaci 1. – 4. ročníka s tým, že v treťom ročníku bude mať maloletý len jednu spolužiačku (správa ZŠ F. z 31.03.2022). Súd prvej inštancie tiež poukázal na správu Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Galante, ktoré maloleté dieťa pravidelne navštevuje, v ktorej Centrum konštatuje, že Základná škola v F. sa javí ako vhodná voľba pre pokračovanie vo vzdelávaní maloletého dieťaťa od septembra 2022, keď ide o základnú školu so skúsenými pedagogickými zamestnancami v oblasti školskej integrácie a s nízkym počtom žiakov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia však nie je zrejmé, na základe čoho Centrum a následne aj súd prvej inštancie dospeli k záveru o tom, že v prípade ZŠ F. ide o školu so skúsenými pedagogickými zamestnancami v oblasti školskej integrácie, keďže bližšie informácie o zložení pedagogického zboru súdu známe nie sú.

V danom prípade odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní potreby neodkladnej úpravy pomerov argumentačne nevenoval ani výkladu ustanovenia § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z. (Školského zákona), v zmysle ktorého žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt („spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. V tejto súvislosti bolo nutné skúmať aj okolnosti zmeny trvalého pobytu maloletého dieťaťa do obce E. s prihliadnutím na možnú aplikáciu § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z., či išlo len o formálnu zmenu adresy trvalého pobytu v nadväznosti na už existujúce bydlisko dieťaťa (jeho faktický pobyt) alebo o zmenu účelovú (vzhľadom na skutočnosť rodičmi uvádzanú v odvolacom konaní je zrejmé, že účelovosť zmeny trvalého pobytu je nutné vyhodnocovať u každého z rodičov osobitne). Posúdenie tejto otázky je pritom dôležité pre záver o naliehavosti neodkladnej úpravy pomerov.

Odvolaciemu súdu tiež nie je zrejmé, z akých skutkových zistení súd vychádzal pri závere o vedomosti otca o úmysle matky s dieťaťom sa presťahovať do obce E. už v čase posledného rozhodovania vo veci samej. Otec uvedené poprel, pričom okresný súd nekonkretizoval okolnosti, z ktorých pri rozhodovaní o tomto čiastkovom závere vychádzal. Z obsahu napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci pri rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z obsahu spisu 19P/118/2022 a sp. zn. 21P/167/2018, ktoré však k súdnemu spisu sp. zn. 21P/114/2022 neboli pripojené. Pripojenie spisov nie je uvedené v Zozname pripojených spisov, ktorý je obsahom súdneho spisu a v ktorom sa zapisujú údaje o dátume pripojenia iného spisu, číslo, pod ktorým sa vedie pripojený spis, a dátum vylúčenia pripojeného spisu. Spis v prejednávanej veci neobsahuje ani úpravu s požiadavkou o pripojenie spisov, na základe ktorej by bolo možné vyvodiť nazretie do iného súdneho spisu, z ktorého obsahu súd vychádzal. Súčasťou spisu je len kópia rozsudku sp. zn. 21P/167/2018 zo dňa 31.03.2021, ktorá bola ako príloha priložená k návrhu matky. Z uvedeného rozsudku ale skutkové závery súdu o vedomosti otca o zámere matky sa presťahovať s maloletým do obce E. nevyplývajú. Pokiaľ súdne rozhodnutie nemá svoj podklad v obsahu spisu, trpí rozhodnutie vadou podľa § 389 písm. b) CSP, keďže súdne rozhodnutie je založené na dôkazoch buď nevykonaných alebo vykonaných contra legem. V dôsledku uvedeného nesprávneho procesného postupu zo strany súdu prvej inštancie obsah súdneho spisu nie je možné konfrontovať s obsahom odvolaním napadnutého uznesenia. Konštatovaná vada tak znemožňuje preskúmať uznesenie súdu prvej inštancie z vecnej stránky.

Za nesprávny odvolací súd vyhodnotil aj postup súdu prvej inštancie, ktorý matke uložil povinnosť podať návrh vo veci samej v odôvodnení napadnutého uznesenia (v bode 20. odôvodnenia) a nie v jeho výrokovej časti. I po zohľadnení špecifik civilného mimosporového konania (viď § 23 ods. 2 CMP) je takýto postup v rozpore s § 336 ods. 1 CSP i logickou štruktúrou súdneho rozhodnutia danou procesnými predpismi.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Po vrátení veci súd prvej inštancie bude postupovať vo vyššie naznačenom smere (bod 30, 31 a 32 odôvodnenia tohto rozhodnutia), spisy súdu prvej inštancie sp. zn. 19P/118/2022 a 21P/167/2018 riadne pripojí k aktuálne prejednávanej veci, oboznámi sa s ich obsahom a prípadne vyhotoví kópie všetkých relevantných listín alebo pripojí rovnopisy rozhodnutí súdu, ktoré sú potrebné pre posúdenie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Po oboznámení sa so všetkými skutočnosťami, ktoré možno považovať za rozhodujúce pre posúdenie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a ktoré je potrebné vyhodnotiť v ich vzájomnej súvislosti, vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v súlade s § 220 CSP riadne odôvodní, a to i s prihliadnutím na vyjadrenia účastníkov konania, ktoré prezentovali v priebehu odvolacieho konania.

O prípadnej náhrade trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa toto konanie bude končiť (§ 52 až 58 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).